

Vyvěšeno dne: 30. 7. 2026
Svěšeno dne: 13. 8. 2026

Radka Kratochvílová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **MVE Turnov s.r.o.**, se sídlem Sudoměřská 893/52, Praha 3, zast. JUDr. Zdeňkem Horáčkem, Ph.D., advokátem, se sídlem Kaizlovy sady 434/13, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2024, č. j. MZP/2024/230/1588, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2025, č. j. 8 A 123/2024-64,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Česká inspekce životního prostředí (dále jen „inspekce“) rozhodnutím ze dne 8. 4. 2024, č. j. ČIŽP/51/2024/962 (dále jen „rozhodnutí o přestupku“), uznala žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 125d odst. 5 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), kterého se měla dopustit tím, že jako provozovatelka malé vodní elektrárny (dále jen „MVE“) na řece Jizeře nedodržela minimální zůstatkový průtok pod pevným jezem v ř. km 82,430 (Dolánky u Turnova), když během kontroly provedené dne 12. 7. 2023 bylo zjištěno, že stavidlo proplachovací propusti bylo spuštěno na práh. Tím žalobkyně v rozporu s § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona nedodržela podmínky a povinnosti stanovené v manipulačním řádu k MVE, který byl schválen rozhodnutím Městského úřadu Turnov ze dne 28. 1. 2016, č. j. OZP/16/278/HOJ. Za uvedené jednání inspekce žalobkyni uložila podle § 125d odst. 8 písm. d) vodního zákona pokutu ve výši 80.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí o přestupku.

II.

[3] Žalobkyně se proti napadenému rozhodnutí bránila žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Městský soud neshledal důvodnou žádnou z uplatněných žalobních námitek. Předdeslal, že byt' by mohlo být rozhodnutí o přestupku i napadené rozhodnutí lépe formulované, nejedná se o rozhodnutí nepřezkoumatelná, neboť je z nich zjevné, jak a proč správní orgány rozhodly. Žalovaný se vypořádal se všemi odvolacími námitkami a v souladu se zásadou jednotnosti rozhodování byl oprávněn převzít úvahy inspekce.

[5] K namítané absenci materiální stránky přestupku městský soud uvedl, že tu žalobkyně naplnila již tím, že porušila svou zákonnou povinnost stanovenou v manipulačním řádu, neboť předmětným jednáním došlo k ohrožení životního prostředí. Nebylo proto povinností inspekce se v rozhodnutí o přestupku výslovně společenskou škodlivostí zabývat, když toto kritérium bylo zahrnuto v samotné skutkové podstatě výše uvedeného přestupku. Současně nešlo o situaci, kdy by ku příkladu žádná společenská škodlivost nenastala a zájem chráněný touto skutkovou podstatou by tak nemohl být porušen, i pokud by byly naplněny formální znaky přestupku. Městský soud tedy považoval za dostačující, že inspekce v rozhodnutí o přestupku uvedla, jaký přestupek byl spáchán a jaké následky mohl mít na životní prostředí. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2007, č. j. 6 As 2/2007-95, podle kterého lze předpokládat, že se zákonodárce rozhodl sankcionovat pouze taková porušení právních předpisů, která již sama o sobě představují určitou nebezpečnost a možnost ohrožení životního prostředí. Městský soud uzavřel, že k naplnění materiální stránky přestupku nebylo nezbytné faktické poškození životního prostředí. Odkaz žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2022, č. j. 10 As 410/2021-37, pak nepovažoval za přílehlavý, protože skutková podstata přestupku spáchaného žalobkyní byla na rozdíl od věci řešené desátým senátem zcela konkrétní, nikoliv abstraktní.

[6] Městský soud nepřisvědčil ani námitce, podle níž jednání žalobkyně spočívající v zavření stavidlové propusti vykazovalo znaky okolností vylučujících protiprávnost. Poukázal na to, že při poklesu průtoku měla povinnost postupovat v souladu s manipulačním řádem, tedy stavidlo zvednout na 28 cm a MVE odstavit z provozu. To však neučinila, jak dovodil z fotografií pořízených při kontrole a ze sdělení ČEZ. Pokles hodnoty průtoku vody podle městského soudu navíc jasně vyplýval i z přílohy Protokolu o kontrole ze dne 12. 7. 2023 (dále jen „protokol o kontrole“) s názvem Železný Brod – průtok 1JIZB_Q01, podle kterého průtok vody byl od 1:00 do 23:00 dne 12. 7. 2023 pod hodnotou $4,250 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$. Ve vztahu k tvrzení žalobkyně, že žádným právním aktem není povinna snášet vyprázdnění jezové nádrže, městský soud opětovně poukázal na její povinnosti vyplývající z manipulačního řádu a zdůraznil, že žalobkyně netvrdila a neprokazovala, že by hladina nad jezem klesla na kótu 250,36 m n. m., neboť teprve tehdy by bylo možné podle oddílu C. 4. manipulačního řádu zahrazovat stavidlo. Koneckonců i za těchto okolností bylo její povinností odstavit MVE z provozu, což neučinila. Taktéž výtku, že inspekce nevzala v potaz vliv dlouhého náhonu na chod MVE, městský soud považoval jednak za opožděnou, neboť ji v námitkách k protokolu o kontrole neuvedla, ale i za nedůvodnou, neboť uvedená okolnost nemá na posouzení věci vliv.

[7] Tvrzením, že se inspekce dopustila pochybení při vyřízení jejích námitek proti protokolu o kontrole, které neučinila v souladu se zákonem, sice městský soud přisvědčil, avšak ve shodě s žalovaným dovodil, že ne každá vada je nutně důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. Předně zdůraznil, že lhůty uvedené v § 14 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), jsou pořádkové, tudíž ani jejich případné nedodržení nemůže mít za následek nezákonnost kontroly

pokračování

jako takové. Tvrzené pochybení inspekce současně nemohlo ovlivnit žalobkyni v možnosti uplatňovat její práva, a nemohlo tudíž ani vést k jinému rozhodnutí ve věci. I kdyby tedy rozhodnutí o přestupku a napadené rozhodnutí zrušil, postavení žalobkyně by se nijak nezměnilo. Inspekce se totiž s námitkami vypořádala v rozhodnutí o přestupku, tudíž žalobkyně nebyla zkrácena na svém procesním právu uplatnit námitky proti kontrolnímu protokolu. Mimoto žalobkyně v žalobě ani blíže neupřesnila, jak konkrétně byla pochybením inspekce na svých právech omezena. Městský soud dodal, že skutečnost, že žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobněji nevysvětlil svůj závěr o tom, že tvrzené pochybení inspekce související s vypořádáním námitek nijak neovlivnilo možnost uplatnění práv žalobkyně v průběhu řízení a nezpůsobilo nezákonnost provedené kontroly ani rozhodnutí o přestupku, nezpůsobila nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, protože tu je třeba vnímat jako nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Takový nedostatek však podle něj napadené rozhodnutí nevykazovalo.

[8] Za nedůvodnou městský soud označil rovněž žalobní argumentaci o nesprávném použití kritéria opakovanosti při stanovení výše trestu. V tomto směru zejména připomněl, že ukládání správních sankcí je projevem volného uvážení správních orgánů, a že jeho soudní přezkum je tudíž prováděn jen v omezené míře. Shledal, že správní orgány své úvahy o výši trestu dostatečně odůvodnily a s ohledem na výši uložené pokuty (ani ne ve výši jedné desetiny její maximální zákonné výše) nevybočily z mezí správního uvážení, ani jej nezneužily. Městský soud se tudíž ztotožnil s žalovaným v tom, že i když inspekce nesprávně uvedla jako přítěžující okolnost předchozí potrestání žalobkyně v době před pěti lety, šlo o skutečnost, ke které mohlo být přihlédnuto v rámci hodnocení osoby žalobkyně. Dospěl tedy k závěru, že takové pochybení inspekce nemohlo mít zásadní vliv na výši uložené pokuty, neboť její výše mohla být nižší pouze, pokud by se jednalo o první pochybení žalobkyně. Za vnitřně rozporné pak nepovažoval ani to, že správní orgány nedovodily žádné liberační důvody. Byla to totiž především žalobkyně, jíž svědčila povinnost takové důvody uvést, což však neučinila.

[9] Ve vztahu k návrhu žalobkyně na moderaci uložené pokuty městský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2023, č. j. 3 As 84/2022-38, uvedl, že trest lze snížit či upustit od potrestání pouze tehdy, byl-li uložen ve zjevně nepřiměřené výši. Tím, že žalobkyni bylo možné za spáchaný přestupek uložit pokutu až do výše 1.000.000, neshledal pokutu ve výši 80.000 Kč za zjevně nepřiměřenou. Inspekce současně podle městského soudu nevybočila ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, její hodnocení kritérií pro uložení pokuty nepostrádalo logiku, vzala do úvahy všechna zákonná kritéria, uložená pokuta není likvidační a její výše byla náležitě odůvodněna. Návrhu na moderaci pokuty tedy nevyhověl.

III.

[10] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek, napadené rozhodnutí i rozhodnutí o přestupku, nebo eventuálně prohlásit napadené rozhodnutí a rozhodnutí o přestupku za nicotné.

[11] Stěžovatelka městskému soudu především vytýká, že řádně nezhodnotil materiální stránku přestupku, a to, zda ke spáchání přestupku vůbec došlo, ale místo toho pouze automaticky předpokládal naplnění materiální stránky přestupku. Přestože s městským soudem souhlasí v tom, že nebylo povinností správních orgánů ve svých rozhodnutích výslovně užít slovní spojení „společenská škodlivost“, měly ji ve vztahu ke konkrétnímu projednávanému skutku a s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem tohoto případu jednoznačně vymezit a prokázat. Této povinnosti se přitom nelze zprostit odkazem na obecnou vůli zákonodárce postihovat pouze společensky nebezpečná jednání, protože tím by materiální znak přestupku v podstatě splynul

s jeho formální stránkou. Podle stěžovatelky uvedené platí tím spíše u přestupků s abstraktně formulovanou skutkovou podstatou.

[12] Stěžovatelka nesouhlasí také s tím, jak se městský soud vypořádal s její argumentací stran tvrzených okolností vylučujících protiprávnost. Podle ní totiž v napadeném rozsudku nesprávně propojil otázku zachování minimálního zůstatkového průtoku, respektive nezavření stavidla, a zachování provozu MVE. Přestože v žalobě (odst. 13 až 15) poukazovala na skutečnost, že zavření stavidla představovalo nejvhodnější nastavení hladinové regulace vzhledem k případné škodě vzniklé v nadeží v důsledku vyprázdnění jezové nádrže, městský soud předmětnou argumentaci zcela pominul a setrval toliko na svém stanovisku, že bylo povinností stěžovatelky v souladu s manipulačním řádem MVE odstavit z provozu.

[13] Dále má stěžovatelka za to, že městský soud nepřipustně bagatelizoval procesní pochybení správních orgánů. Jedním z pochybení bylo nesprávné přihlédnutí k opakovanému spáchání přestupku v době před 5 lety jako k přitěžující okolnosti. V tomto ohledu se stěžovatelka na rozdíl od městského soudu domnívá, že toto pochybení mohlo ovlivnit výši pokuty zcela zásadně. Byť městskému soudu dává za pravdu v tom, že ukládání sankcí je výsledkem správního uvážení, namítá, že se zbavil své povinnosti se přiměřeností uložené sankce zabývat s odkazem na omezení soudního přezkumu, pokud jde o správní uvážení. Jelikož je správní soudnictví ovládáno mimo jiné zásadou plné jurisdikce, správní soudy nejsou při svém přezkumu omezeny pouze na právní otázky. Městský soud se tudíž nemohl při hodnocení pokuty omezit na mechanickou úvahu ve vztahu k její minimální či maximální možné výši. Stěžovatelka tudíž setrvává na své argumentaci obsažené v žalobě o vnitřní rozpornosti napadeného rozhodnutí, protože městský soud se jí zcela opomněl zabývat.

[14] Kromě toho stěžovatelka namítá, že inspekce jednala v rozporu se svými zákonnými kompetencemi, neboť jí uložila pokutu za porušení povinnosti spočívající v dodržení minimálního zůstatkového průtoku ve smyslu § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona, i když má podle § 112 odst. 1 písm. a) bodu 1 téhož zákona pravomoc provádět vodoprávní dozor pouze v oblasti nakládání s povrchovými vodami, tedy nikoliv v oblasti provozu vodních děl jiných, než jsou vymezena v § 112 odst. 1 písm. a) bodu 4 téhož zákona. Podle stěžovatelky tak inspekce překročila působnost danou vodním zákonem, neboť provoz MVE jakožto vodního díla, které není určeno ke zneškodnění znečištění v odpadních vodách nebo k jejich vypouštění, nespadá do její pravomoci. Tento nedostatek věcné příslušnosti inspekce přitom může vést až k nicotnosti rozhodnutí o přestupku a napadeného rozhodnutí. K právě uvedenému stěžovatelka poznamenává, že si je vědoma koncentrační zásady zakotvené v § 104 odst. 4 s. ř. s., když dříve uvedenou námitku nevznesla, ale námitka nicotnosti je podle ní podřaditelná pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., na který se podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008-104, koncentrační zásada nevztahuje.

[15] Podle stěžovatelčina mínění navíc jí vytýkané porušení povinností nemá oporu v právních předpisech. Vodní zákon sice v § 36 odst. 3 zmocňuje vládu k vydání nařízení, které by blíže stanovovalo způsob minimálního zůstatkového průtoku, nikoliv však způsob jeho měření. Mimoto k přijetí takového prováděcího předpisu vláda doposud nepřistoupila. Kontrola minimálního zůstatkového průtoku tak vyplývá toliko z Metodického pokynu Ministerstva životního prostředí č. 9/1998 (dále jen „metodický pokyn“), podle jehož čl. 8 má být kontrola dodržování minimálního zůstatkového průtoku stanovena v příslušeném povolení k vodohospodářskému dílu, nikoliv však v povolení s nakládání s vodami. Provoz MVE byl povolen rozhodnutím ze dne 27. 12. 2004, č. j. OŽP/4073/231/2004-R 275 (dále jen „povolení provozu MVE“), které určuje hodnotu minimálního zůstatkového průtoku a nad rámec zákona zakotvuje způsob, jak s minimálním zůstatkovým průtokem nakládat. Povolení provozu MVE nicméně nezakotvuje podmínky kontroly

pokračování

dodržování minimálního zůstatkového průtoku. Stěžovatelka má tím pádem za to, že pokud správní orgány i městský soud dovodily, že v důsledku nesprávné manipulace mohlo dojít k nedodržení minimálního zůstatkového průtoku, automaticky to neznamená, že k jeho nedodržení ve skutečnosti došlo.

[16] V této souvislosti připomíná, že neexistuje jednotný způsob pro kontrolu dodržení minimálního zůstatkového průtoku. Je tedy nepřipustné, aby inspekce přenášela odpovědnost za rozkolísané průtoky v řece na stěžovatelku s tím, že má mít přístroje nastaveny v souladu s manipulačním řádem. Mimoto metodický pokyn při stanovení minimálního zůstatkového průtoku vychází z průměrných denních průtoků, jejichž dodržení z podstaty věci nelze ověřit z jednorázového měření. Vždy by mělo jít o průměrné hodnoty, což platí tím spíše u vodního toku s kolísavou hladinou průtoku. Pro závěr o nedodržení minimálního zůstatkového průtoku stěžovatelkou tudíž nemůže být dostačující zjištění inspekce, že stavidlo proplachovací propusti bylo dne 12. 7. 2023 v 10.30 hodin spuštěno na práh a že přes něj nepřepadala žádná voda. I při uzavření stavidla přes něj totiž mohlo přepadat dostatečné množství vody pro zachování minimálního zůstatkového průtoku pod jezem. Přestože by podle stěžovatelky taková manipulace mohla představovat porušení manipulačního řádu, automaticky neprokazuje, že došlo k nedodržení minimálního zůstatkového průtoku, k jehož hodnocení ani inspekce nemá pravomoc. S ohledem na rozkolísané průtoky řeky proto stěžovatelka shrnuje, že závěr o nedodržení minimálního zůstatkového průtoku by musel být prokázán zjištěním o manipulaci s vakovým jezem a zjištěním limitních průtoků nad jezem, což ovšem správní orgány neučinily. Ostatně sama inspekce v rozhodnutí o přestupku připustila, že množství dodávané energie do sítě kolísalo právě kvůli měnícímu se průtoku řeky.

IV.

[17] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout. K neprokázání materiální stránky přestupku uvádí, že je třeba zohlednit funkci minimálního zůstatkového průtoku, která spočívá v umožnění nakládat s vodami a v zachování ekologické funkce vodního toku. Městský soud proto podle něj v napadeném rozsudku správně dovodil existenci společenské škodlivosti jednání stěžovatelky, která pod jezem žádný průtok nezachovala. Materiální stránka přestupku navíc byla popsána v rozhodnutí o přestupku. Stran stěžovatelkou tvrzené krajní nouze podotýká, že stěžovatelka mohla, respektive měla případné nebezpečí spočívající ve vyprázdnění jezové nádrže odvrátit postupem podle manipulačního řádu. Mimoto pokud MVE byla v provozu a docházelo k poklesu hladiny, znamená to, že do náhodu elektrárny nebylo převáděno pouze množství vody rovnající se přítoku do jezové nádrže po odečtení minimálního zůstatkového průtoku. Riziko vyprázdnění jezové nádrže tedy stěžovatelka zapříčinila tím, že porušila manipulační řád, když na MVE převáděla větší množství průtoku. Stěžovatelka tak v rozporu s manipulačním řádem zahradila proplachovací propust', namísto toho, aby snížila množství vody převáděné do náhonu nebo provoz MVE odstavila.

[18] Co se týče namítaného pochybení inspekce spočívajícího v nerozhodnutí o námitkách proti protokolu o kontrole v zákonné lhůtě, žalovaný v tomto ohledu setrvává na svém stanovisku, že předmětné pochybení nemohlo omezit práva stěžovatelky. Ve vztahu k nesprávné výši pokuty pak žalovaný poznamenává, že inspekce v rozhodnutí o přestupku přitěžující okolnost formulovala odlišně, než jak tvrdí stěžovatelka. V rozhodnutí o přestupku dokonce výslovně uvedla, že o opakované spáchání přestupku jde pouze tehdy, neuplynul-li mezi právní mocí rozhodnutí a uložením pokuty za týž přestupek jeden rok. Dospěla však k závěru, že do výše uložené pokuty je třeba promítnout skutečnost, že stěžovatelka již byla v minulosti za porušení manipulačního řádu potrestána. Jednalo se tedy o posouzení uvedené okolnosti jako aspektu charakterizujícího osobu pachatele. Kromě toho, pokud by se inspekce domnívala, že přestupek byl spáchán opakovaně,

v souladu s § 125l odst. 2 vodního zákona by vycházela z horní sazby sankce zvýšené na dvojnásobek, k čemuž nedošlo.

V.

[19] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami stěžovatelky týkajícími se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Absence této vady je totiž podmínkou pro věcný přezkum dalších kasačních námitek (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105).

[22] K nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že tento nedostatek vykazují zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52) nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74). Současně však zastává názor, že soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí věnoval všem stěžejním námitkám účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[23] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek výše uvedeným kritériím přezkoumatelnosti vyhovuje. Městský soud v něm dostatečně popsal skutkový stav věci, stanoviska účastníků řízení, předestřel relevantní a ucelené právní závěry, kterými žalobní argumentaci náležitě vypořádal. V odst. 29. až 39. napadeného rozsudku se městský soud vypořádal s namítanou absencí materiální stránky přestupku. V odst. 40. až 48. napadeného rozsudku zase vysvětlil, proč na jednání stěžovatelky nebylo možné nahlížet jako na jednání v krajní nouzi, respektive proč zavření stavidla propusti nebylo možné s ohledem na manipulační řád považovat za nejvhodnější řešení, které tudíž představovalo okolnost vylučující protiprávnost. Z odst. 62. až 72. napadeného rozsudku je pak zřejmé, z jakých důvodů městský soud neshledal napadené rozhodnutí stran úvah týkajících se ukládání sankce vnitřně rozporným. Není přitom pravdou, že by městský soud namítanou vnitřní rozpornost napadeného rozhodnutí vypořádal toliko s odkazem na komentářovou literaturu. Skutečnost, že v odst. 68. napadeného rozsudku na podporu své argumentace komentářovou literaturu využil, nezakládá absenci odůvodnění, tudíž jeho nepřezkoumatelnost. Závěry městského soudu jsou naopak v napadeném rozsudku postaveny na jeho vlastních úvahách, které svým rozsahem odpovídají uplatněné žalobní argumentaci. Z napadeného rozsudku je tedy zcela patrné, k jakým závěrům městský soud dospěl a proč nepovažoval žalobní argumentaci stěžovatelky za důvodnou. Úvahy v něm obsažené jsou co do formy logické a vnitřně nerozporné.

[24] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že nesouhlas stěžovatelky se závěry městského soudu nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

pokračování

Nepřezkoumatelnost rozhodnutí totiž není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelky o tom, jak podrobně by měl být napadený rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která jej znemožňuje přezkoumat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24). Jelikož sama stěžovatelka se závěry městského soudu v kasační stížnosti věcně polemizuje, je i z toho zřejmé, že důvody, o které městský soud opřel napadený rozsudek, v něm nechybějí.

[25] Stěžovatelka pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. podřazuje také nově v kasační stížnosti namítanou nicotnost rozhodnutí o přestupku. Tu konkrétně spatřuje v nedostatku věcné příslušnosti inspekce ke kontrolní činnosti v oblasti dodržování manipulačního řádu, k níž městský soud nepřihlédl i bez návrhu. Přestože sama připouští, že předmětnou námitku uplatnila poprvé až v kasační stížnosti, má za to, že koncentrační zásada obsažená v § 104 odst. 4 s. ř. s. se na kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008-104, nevztahuje.

[26] Nejvyšší správní soud se stěžovatelkou souhlasí v tom, že v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008-104, se koncentrační zásada obsažená v § 104 odst. 4 s. ř. s. nevztahuje na ta pochybení, která lze podřadit pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Uvedená koncentrační zásada se neuplatí rovněž v případě vad rozhodnutí správních orgánů, ke kterým mají soudy ve správním soudnictví povinnost přihlížet z úřední povinnosti (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2008, č. j. 1 Afs 102/2008-39). Mezi takové vady pak podle § 76 odst. 2 s. ř. s. nepochybně patří i nicotnost rozhodnutí správního orgánu (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2020, č. j. 10 As 317/2018-33). Nejvyšší správní soud se tedy mohl předmětnou kasační námitkou jako přípustnou zabývat, přestože ji stěžovatelka poprvé uplatnila až v kasační stížnosti.

[27] Podle § 77 odst. 1 a 2 správního řádu, *nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.*

[28] Blíže se k otázce nicotnosti správního orgánu opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud i ve své judikatuře. Podle ní je nicotný správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami, které způsobují nicotnost, jsou například absolutní nedostatek pravomoci, absolutní věcná nepříslušnost rozhodujícího správního orgánu (nikoliv však pouhý nedostatek funkční příslušnosti), zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), uložení plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí, například uložení povinnosti podle zrušeného právního předpisu (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96).

[29] Pokud tedy stěžovatelka tvrdí, že inspekce jednala v rozporu se svými zákonnými kompetencemi, když jí uložila pokutu za porušení povinnosti spočívající dodržení minimálního zůstatkového průtoku ve smyslu § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona, i když podle § 112 odst. 1 písm. a) bodu 1 téhož zákona je oprávněna provádět vodoprávní dozor pouze v oblasti nakládání s povrchovými vodami, a nikoli v oblasti dodržování manipulačního řádu, jde o otázku věcné příslušnosti, jejíž absolutní nedostatek by mohl ve smyslu výše uvedené judikatury způsobovat nicotnost jejího rozhodnutí.

[30] Podle § 104 odst. 1 vodního zákona, *státní správu podle tohoto zákona vykonávají vodoprávní úřady a Česká inspekce životního prostředí.*

[31] Podle § 112 odst. 1 písm. a) bodu 1 vodního zákona, *České inspekci životního prostředí přísluší v rámci vodoprávního dozoru kontrolovat, jak podnikající fyzické nebo právnické osoby dodržují povinnosti stanovené tímto zákonem nebo uložené podle tohoto zákona jí nebo vodoprávními úřady na úseku nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.*

[32] Podle § 125l odst. 4 vodního zákona, *správní přestupky podle § 117 odst. 2 a § 125b odst. 1 písm. d) a e) projednává Státní plavební správa. Ostatní přestupky podle tohoto zákona projednává v rozsahu své působnosti vodoprávní úřad nebo Česká inspekce životního prostředí. Pokutu za přestupek podle § 117 odst. 2 písm. b) může příkazem na místě uložit Státní plavební správa a orgán Policie České republiky. Přestupek projedná ten z příslušných správních orgánů, který dříve zahájil řízení, nebo bylo-li řízení zahájeno v též den, tak vodoprávní úřad nebo Státní plavební správa.*

[33] Podle § 2 odst. 1 a odst. 9 vodního zákona, *povrchovými vodami jsou vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu, a nakládáním s povrchovými vodami je jejich vzdouvání pomocí vodních děl, využívání jejich energetického potenciálu, jejich využívání k plavbě nebo k plavení dřeva, k chovu ryb nebo vodní drůbeže, jejich odběr, vypouštění odpadních vod do nich a další způsoby, jimiž lze využívat jejich vlastnosti nebo ovlivňovat jejich množství, průtok, výskyt nebo jakost.*

[34] Z právě citovaných ustanovení tak vyplývá, že inspekci příslušelo v rámci vodoprávního dozoru kontrolovat mimo jiné dodržování povinností právnických osob stanovených vodním zákonem nebo podle tohoto zákona na úseku nakládání s povrchovými vodami. Tím se kromě jiného rozumí i využívání jejich energetického potenciálu. Právě k nakládání s povrchovými vodami k využívání jejich energetického potenciálu na vodním díle MVE Turnov I bylo stěžovatelce uděleno povolení provozu MVE. Rozhodnutím o přestupku byla stěžovatelka jakožto provozovatelka MVE shledána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125d odst. 5 písm. a) vodního zákona, neboť v rozporu s § 59 odst. 1 písm. a) téhož zákona nedodržela podmínky a povinnosti stanovené v manipulačním řádu, když nedodržela minimální zůstatkový průtok a stavidlo proplachovací propusti spustila na práh. Nedodržení povinností stanovených v § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona, mezi které patří i nedodržení povinností stanovených v manipulačním řádu, tak nepochybně spadá pod dodržování povinností právnických osob stanovených vodním zákonem nebo podle tohoto zákona na úseku nakládání s povrchovými vodami k využívání jejich energetického potenciálu, k němuž je inspekce v souladu s § 112 odst. 1 vodního zákona příslušná.

[35] Nejvyšší správní soud tudíž nemůže stěžovatelce přisvědčit v její námitce o nicotnosti rozhodnutí o přestupku. Uvedené rozhodnutí vydal k tomu věcně příslušný správní orgán.

[36] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, ale ani nedovodil jinou vadu řízení před městským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není naplněn.

[37] Z obsahu kasační stížnosti je dále patrné, že stěžovatelka v ní uplatňuje také námitky podřaditelné pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tvrdí totiž, že nebylo prokázáno, zda došlo k nedodržení minimálního zůstatkového průtoku, neboť závěr o nedodržení minimálního zůstatkového průtoku by podle jejího mínění musel být prokázán zjištěním o manipulaci s vakovým jezem a zjištěním limitních průtoků nad jezem, což ovšem správní orgány neučinily. Jinými slovy má za to, že pro závěr o nedodržení minimálního zůstatkového průtoku nemůže být dostačující zjištění inspekce, že stavidlo proplachovací propusti bylo dne 12. 7. 2023

pokračování

v 10.30 hodin spuštěno na práh, a že přes něj nepřepadala žádná voda. Stěžovatelka tedy namítá nedostatečně zjištěný skutkový stav věci ze strany správních orgánů, přičemž uvedené pochybení by svojí povahou bylo podřaditelné právě pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[38] Nejvyšší správní soud nicméně nepřehlédl, že stěžovatelka předmětné námitky v žalobě neuplatnila. I když obdobně formulovanou argumentaci o neprokázání skutkového stavu věci zahrnula do námitek proti protokolu o kontrole a do svého odvolání proti rozhodnutí o přestupku, v žalobě již v této argumentační linii nepokračovala. Tím pádem se uvedenou argumentací městský soud nezabýval a nemůže tak nyní v soudním řízení správním jako první činit Nejvyšší správní soud. S ohledem na skutečnost, že stěžovatelka tyto námitky uplatnila poprvé až v kasační stížnosti, ačkoliv to mohla učinit již v řízení před městským soudem v rámci včas uplatněných žalobních bodů, jedná se o nepřipustné námitky ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[39] Ze stejného důvodu Nejvyšší správní soud posoudil jako nepřipustné i ty další kasační námitky, v nichž stěžovatelka namítá, že způsob měření minimálního zůstatkového průtoku nemá oporu v právních předpisech, že povolení provozu MVE nezakotvuje podmínky kontroly dodržování minimálního zůstatkového průtoku, že na ni inspekce nepřipustně přenáší odpovědnost za kolísání hladiny průtoků a že neexistuje závazný a jednotně přijímaný způsob a postup pro kontrolu dodržování minimálního zůstatkového průtoku. I ty uplatnila poprvé až v kasační stížnosti, přestože jí nic nebránilo, aby tak učinila již v žalobě. I tyto další námitky jsou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustné, a Nejvyšší správní soud se jimi proto více nezabýval.

[40] Nejvyšší správní soud tak mohl přistoupit k přezkumu zbylých přípustných kasačních námitek, jež spadají pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[41] Stěžovatelka především rozporuje závěry městského soudu týkající se materiální stránky přestupku a namítá, že bylo povinností správních orgánů naplnění společenské škodlivosti prokázat a identifikovat v rozhodnutí o přestupku a v napadeném rozhodnutí.

[42] Jak je již shora uvedeno, městský soud v napadeném rozsudku dovodil, že žalobkyně naplnila materiální stránku přestupku již tím, že porušila svou zákonnou povinnost stanovenou v manipulačním řádu, neboť předmětným jednáním současně naplnila skutkovou podstatu přestupku ohrožujícího životní prostředí.

[43] Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), *přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*

[44] Podle § 125d odst. 5 písm. a) vodního zákona, *právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník vodního díla dopustí přestupku tím, že provozuje vodní dílo v rozporu s § 59 odst. 1 písm. a).*

[45] Podle § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona, *vlastník vodního díla je povinen dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu, zejména dodržovat provozní řád a schválený manipulační řád, neprodleně oznamovat vodoprávnímu úřadu změny mající vliv na obsah provozního řádu vodního díla pro čištění odpadních vod s povoleným vypouštěním odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečných zůstatkových látek podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu do vod povrchových nebo manipulačního řádu a předkládat vodoprávnímu úřadu ke schválení návrh na úpravu manipulačního řádu tak, aby byl v souladu s komplexním manipulačním řádem podle § 47 odst. 4 písm. g); náležitosti manipulačních a provozních řádů stanoví Ministerstvo zemědělství vyhláškou. (důraz přidán soudem)*

[46] Nejvyšší správní soud především shrnuje, že k závěru o spáchání přestupku (resp. dříve v případě právnických osob správního deliktu) nepostačuje pouhé naplnění formální stránky dané skutkové podstaty, ale vyžaduje se, aby takové jednání vykazovalo i určitou společenskou škodlivost ve vztahu k porušené povinnosti. V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu lze nicméně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky zákon označuje za přestupek, zpravidla naplňuje i materiální stránku přestupku (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012-28). Zásadně tedy není nezbytné, aby se správní orgány otázkou naplnění materiální stránky daného přestupku explicitně zabývaly i v odůvodnění svých rozhodnutí, a to právě proto, že v případě přestupků je jejich materiální stránka dána již samotným naplněním té které skutkové podstaty (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, nebo rozsudek ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 14/2011-62). Uvedené platí zejména u ohrožujících přestupků, k jejichž dokonání postačuje ohrožení chráněného zájmu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016-23). Až ve chvíli, kdy se jedná o případ, v němž je sporné, zda konkrétní společenská nebezpečnost dosahuje alespoň minimální hranice typové nebezpečnosti, je nezbytné, aby se správní orgán zabýval materiální stránkou přestupku i v odůvodnění svého rozhodnutí. Materiální stránka přestupku pak není naplněna, jestliže existují zvláštní okolnosti případu, jež škodlivost posuzovaného jednání zásadním způsobem snižují (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2015, č. j. 7 As 63/2015-29).

[47] Nejvyšší správní soud se proto zcela ztotožňuje s městským soudem v tom, že společenská škodlivost protiprávního jednání stěžovatelky spočívajícího v nedodržení minimálního zůstatkového průtoku byla dána již tím, že jím naplnila zcela konkrétně formulovanou skutkovou podstatu přestupku podle § 125d odst. 5 písm. a) vodního zákona ve spojení s § 59 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Jednalo se přitom o přestupek ohrožovací, k jehož spáchání plně postačovalo ohrozit zájem chráněný vodním zákonem. Vodní zákon v předmětných ustanoveních stanovuje povinnost vlastníka vodního díla dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu, a zejména dodržovat provozní řád a schválený manipulační řád. V oddíle C.2. manipulačním řádu byl konkrétně stanoven minimální zůstatkový průtok ve výši 2,95 m³/s, který *se převádí do podjezí pod vodním dílem výtokem vody pod stavidlem proplachovací propusti u pevného jezu, a to při výšce zdvihu 0,28 m*. Minimálním zůstatkovým průtokem je třeba ve smyslu § 36 odst. 1 vodního zákona rozumět průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku a zohledňuje možnosti rekreační plavby. Účelem dodržování minimálního zůstatkového průtoku tak podle Nejvyššího správního soudu nepochybně bylo zachování ekologických funkcí toků, které ale nemohou být zachovány, je-li ku příkladu za nízkých průtoků řeky vyráběna elektrická energie. Již tím, že stěžovatelka minimální zůstatkový průtok nedodržela, byla dána společenská škodlivost jejího jednání, neboť ohrozila zájem na ochraně uvedeného veřejného zájmu, čímž nepochybně naplnila materiální stránku přestupku podle § 125d odst. 5 písm. a) vodního zákona ve spojení s § 59 odst. 1 písm. a) téhož zákona.

[48] Podle Nejvyššího správního soudu přitom v případě stěžovatelky nebyly dány takové okolnosti, z nichž by vyplývaly pochybnosti o společenské škodlivosti jejího jednání, nebo které by škodlivost posuzovaného jednání zásadním způsobem snižovaly. Nebylo tudíž povinností inspekce se v rozhodnutí o přestupku společenskou škodlivostí výslovně zabývat, protože zákonodárce se rozhodl podle vodního zákona postihovat pouze taková jednání, která jsou společensky škodlivá. Inspekce v rozhodnutí o přestupku popsala, na základě jakých skutečností považuje spáchaný přestupek za prokázaný a společenskou škodlivost jednání stěžovatelky zahrnula do svých úvah při ukládání výše pokuty. Žalovaný se pak s namítanou absencí materiální stránky přestupku vypořádal především na str. 5 napadeného rozhodnutí. Z tohoto důvodu je zcela mimoběžná argumentace stěžovatelky, podle níž společenskou škodlivost jejího jednání správní orgány neprokázaly, a podle

pokračování

které městský soud nesprávně posoudil materiální stránku přestupku, když zredukoval zákonné znaky přestupku toliko na jeho formální stránku.

[49] Stěžovatelka dále rozporuje způsob, jakým se městský soud vypořádal s její námitkou, podle níž jednala za okolností vylučujících protiprávnost, neboť se toliko omezil na konstatování, že měla postupovat podle manipulačního řádu. Stěžovatelka v žalobě konkrétně tvrdila, že jednala v krajní nouzi, protože zavření stavidla představovalo nejvhodnější nastavení hladinové regulace vzhledem k případné škodě vzniklé v nadjezí v důsledku vyprázdnění jezové nádrže. Podle městského soudu se ovšem jednalo o účelové tvrzení, neboť stěžovatelka měla i takovém případě postupovat podle manipulačního řádu.

[50] Z oddílu C. 4. manipulačního řádu vyplývá, že „*pokud dojde k poklesu hodnoty průtoku vody pod $4,250 \text{ m}^3/\text{s}^1$ (minimální zůstatkový průtok + minimální hltnost malé vodní elektrárny) musí se malá vodní elektrárna odstavit z provozu a minimální zůstatkový průtok se do podjezí převádí výtokem vody pod stavidlem proplachovací propusti u pevného jezu.*“ Rovněž je zde uvedeno, že „*pokud dojde k poklesu hodnoty průtoku vody pod $4,250 \text{ m}^3/\text{s}^1$ (minimální zůstatkový průtok + minimální hltnost malé vodní elektrárny) musí se malá vodní elektrárna odstavit z provozu a minimální zůstatkový průtok se do podjezí převádí výtokem vody pod stavidlem proplachovací propusti u pevného jezu. Pokud dojde k poklesu hladiny vody nad jezem na kótu 250,36 m n. m. (dolní mez povolené tolerance), a průtok nadále klesá, začíná osoba odpovědná za manipulace s vodou postupně stavidlovou tabulí proplachovací propusti zahrazovat tak, aby hladina vody v nadjezí nepodklesla pod kótu 250,36 m n. m.*“

[51] Nejvyšší správní soud z protokolu o kontrole ověřil, že podle měření limnigrafické stanice v Železném Brodě průměrné průtoky v den kontroly klesly pod hodnotu $4,250 \text{ m}^3/\text{s}^1$. Z fotografií pořízených při kontrole současně vyplývá, že přes korunu jezu nepřepadala žádná voda a že stavidlo proplachovací propusti bylo spuštěno na práh. Z dat zaslaných společností ČEZ Distribuce, a. s. ve sdělení ze dne 21. 9. 2023, se pak podává, že MVE v rozhodný den téměř nepřetržitě vyráběla elektrickou energii, a to kromě doby od 11:45 hodin do 12:00 hodin, kdy byl kontrolovanou osobou umožněn vstup inspektorů do strojovny MVE.

[52] Nejvyšší správní soud tak na rozdíl od stěžovatelky s městským soudem souhlasí v tom, že v souladu s manipulačním řádem bylo povinností stěžovatelky při poklesu hodnoty průtoku vody pod $4,250 \text{ m}^3/\text{s}^1$ jednak zvednout stavidlo na 28 cm a jednak MVE odstavit z provozu, což prokazatelně neučinila. Vzhledem k tomu, že minimální zůstatkový průtok se podle oddílu C. 2. manipulačního řádu převádí do podjezí pod vodním dílem výtokem vody pod stavidlem proplachovací propusti u pevného jezu, a to při výšce zdvihu 0,28 m, nemohl být zachován, bylo-li stavidlo spuštěno na práh. Jakkoliv se proto stěžovatelka snaží porušení této povinnosti zastrčit obavou o vyprázdnění jezové nádrže, tak i na tuto situaci manipulační řád pamatuje, když udává, že pokud dojde k poklesu hladiny vody nad jezem na kótu 250,36 m n. m. (dolní mez povolené tolerance), a průtok nadále klesá, začíná osoba odpovědná za manipulace s vodou postupně stavidlovou tabulí proplachovací propusti zahrazovat tak, aby hladina vody v nadjezí nepodklesla pod kótu 250,36 m n. m. Nicméně i v takovém případě musí být MVE podle manipulačního řádu odstavena z provozu (viz též obsah e-mailu ze dne 19. 9. 2023 zpracovatelky manipulačního řádu, který je součástí správního spisu).

[53] Nejvyššímu správnímu soudu tedy není zřejmé, proč stěžovatelka nepostupovala v souladu s manipulačním řádem, pokud se skutečně obávala vyprázdnění jezové nádrže, když ten na takovou situaci pamatuje a obsahuje právě taková pravidla, aby mimo jiné byly zachovávány ekologické funkce toků za současného využívání jejich energetického potenciálu. Přestože Nejvyšší správní soud chápe, že zájmy chráněné vodním zákonem mohou být v rozporu se zájmy stěžovatelky jakožto provozovatelky MVE, právě za účelem jejich ochrany má povinnost manipulační řád dodržovat. Pokud tedy stěžovatelka na svou obranu namítá, že spuštění stavidla proplachovací

propusti na práh bylo vhodnějším řešením než slepé dodržování regulativů, pak uvedené platí pouze pro účely toho, aby i za nižších průtoků v řece mohla vyrábět elektrickou energii. To je však v daném případě zjevně v rozporu s veřejným zájmem chráněným ustanoveními, podle nichž byla stěžovatelka shledána vinnou posuzovaným přestupkem. Nejvyšší správní soud tudíž shodně s městským soudem shrnuje, že stěžovatelčino tvrzení o jednání v krajní nouzi je ryze účelové a nemůže v dané věci představovat okolnost vylučující její odpovědnost.

[54] Kromě toho Nejvyšší správní soud nerozumí ani tomu, proč podle stěžovatelčina mínění městský soud nesprávně propojil otázku zachování minimálního zůstatkového průtoku, respektive nezavření stavidla, a zachování provozu MVE, když nezavření stavidla a odstavení MVE z provozu představují s ohledem na znění oddílu C. 4. manipulačního řádu základní povinnosti stěžovatelky při poklesu hladiny vody pod hodnotu $4,250 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$, a mají za cíl i v takovém případě zajistit dodržení minimálního zůstatkového průtoku. Jedná se tedy naopak o aspekty, které spolu bezprostředně souvisí.

[55] Stěžovatelka městskému soudu rovněž vytýká, že bagatelizoval procesní pochybení správních orgánů, které při stanovení výše pokuty nesprávně přihlédly k přitěžující okolnosti spočívající v opakovaném spáchání přestupku. Dále namítá, že se s odkazem na omezené možnosti přezkumu správního uvážení zbavil své povinnosti se uloženou sankcí podrobněji zabývat.

[56] Přestože Nejvyšší správní soud se stěžovatelkou souhlasí v tom, že uvážení správního orgánu co do výše sankce za přestupek je soudně přezkoumatelné v tzv. plné jurisdikci, neboť soud je oprávněn v souladu s ustanovením § 78 odst. 2 s. ř. s. od pokuty upustit či její výši snížit v případě, kdy ji shledá jako zjevně nepřiměřenou okolnostem spáchání přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 6 As 39/2006-45), současně platí, že podstatou soudní moderace není hledání „ideální“ výše sankce. Jejím smyslem je provedení korekce, pokud uložený trest, vzhledem ke konkrétnímu porušení zákona, výrazně vybočuje z obecné představy o jeho adekvátnosti a spravedlnosti, přestože byl uložen v zákonném rozmezí a správní orgán dodržel všechny zásady pro jeho ukládání a zvážil i hlediska pro jeho individualizaci (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2023, č. j. 3 As 84/2022-38; nebo ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23). Soudy tak zohledňují zejména povahu a závažnost přestupku, tj. mimo jiné i význam porušeného chráněného zájmu, způsob spáchání přestupku, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán.

[57] Tím, že žalobkyni bylo možné za spáchaný přestupek uložit pokutu až do výše 1.000.000 Kč, městský soud nepovažoval pokutu ve výši 80.000 Kč za zjevně nepřiměřenou. Podle něj inspekce nevybočila ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, její hodnocení kritérií pro uložení pokuty nepostrádalo logiku, vzala do úvahy všechna zákonná kritéria, uložená pokuta není likvidační a její výše byla náležitě odůvodněna. Návrhu na moderaci pokuty tedy nevyhověl. Nejvyšší správní soud tak na rozdíl od stěžovatelky z napadeného rozsudku nedovozuje, že by se městský soud chtěl zbavit své povinnosti se výší uložené pokuty zabývat, dovodil-li, že není zjevně nepřiměřená vzhledem k okolnostem nyní souzené věci. Nejvyšší správní soud proto v obecnosti odpovídající obecnosti této stížnostní námitky shrnuje, že městský soud nerezignoval na zvážení návrhu stěžovatelky na moderaci pokuty a výši sankce, její přiměřenosti i individualizaci se zabýval.

[58] Stěžovatelka dále namítá, že městský soud bagatelizoval procesní pochybení správních orgánů spočívající v tom, že inspekce jako k přitěžující okolnosti přihlédla ke skutečnosti, že stěžovatelka již byla shledána vinnou ze spáchání přestupku souvisejícího s provozem MVE před 5 lety od vydání rozhodnutí o přestupku.

pokračování

[59] Podle § 37 písm. a), c) a g) přestupkového zákona, *při určení druhu správního trestu a jeho výměry se přihlídnou zejména k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti.*

[60] Podle § 40 písm. c) přestupkového zákona, *jako k přitěžující okolnosti se přihlídnou zejména k tomu, že pachatel spáchal přestupek opakovaně.*

[61] Městský soud se ztotožnil s žalovaným, že i když spáchání nynějšího přestupku s ohledem na dobu 5 let od spáchání prvního přestupku nemohlo představovat přitěžující okolnost, inspekce k této skutečnosti mohla přihlídnout v rámci hodnocení osoby pachatele. Podle názoru městského soudu tak uvedená skutečnost nemohla mít zásadní vliv na výši uložené pokuty, neboť její výše by mohla být nižší pouze tehdy, pokud by se u stěžovatelky jednalo o první porušení uvedené právní povinnosti.

[62] Nejvyšší správní soud podotýká, že ve své judikatuře již opakovaně dovodil možnost přihlídnout k přestupkům spáchaným v minulosti při hodnocení osoby pachatele, i když odsouzení za tyto přestupky již bylo „zahlazeno“ (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2016, č. j. 2 As 161/2016-52, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 252/2016-48, nebo ze dne 6. 9. 2018, č. j. 7 As 86/2018-38). Přestože stěžovatelce je třeba ve světle této judikatury přisvědčit v tom, že inspekce pochybila, přihlídnou-li k jejímu předchozímu odsouzení jako k přitěžující okolnosti podle § 40 písm. c) přestupkového zákona, nelze se domnívat, že by výše jí uložené pokuty byla jiná, pokud by tuto skutečnost inspekce místo přitěžující okolnosti vzala v potaz v rámci hodnocení její osoby. Jak je již výše uvedeno, ukládání pokuty se odehrává v rámci správního uvážení správních orgánů a smyslem soudního přezkumu není hledání její ideální výše. Ani tato námitka tudíž není důvodná.

[63] Nejvyšší správní soud uzavírá, že ani vady podřaditelné pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. neshledal, neboť městský soud všechny sporné právní otázky posoudil správně a Nejvyšší správní soud nemá jeho úvahám co vytknout.

VI.

[64] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[65] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, a právo na náhradu nákladů tohoto řízení nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníkovi žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2026

L. S.

Mgr. Petra Weissová v. r.
předsedkyně senátu